

TWEEDE RAPPORT
OVER DE SITUATIE VAN DE WOONWAGENBEWONERS IN BELGIË
TENGEVOLGE VAN DE ZOGENAAMDE POLITIEOPERATIE « STRIKE »
VAN 7 MEI 2019

Brussel, 11 juli 2019

In het kader van een grootschalige politiële en justitiële operatie die sinds 7 mei 2019 wordt uitgevoerd, werden de terreinen van woonwagenbewoners doorzocht en werden hun bezittingen in beslag genomen, met inbegrip van de caravans die hun woning vormen.

Unia heeft veel meldingen en getuigenissen ontvangen over de omstandigheden van die operatie.

Het grote aantal getuigenissen, de gevolgen van de door de getuigen beschreven feiten voor personen die er het slachtoffer van zijn en het ontbreken van plausibele, zelfs hypothetische, verklaringen voor veel van deze feiten, leidt ertoe dat Unia zich vragen stelt en zich ernstig zorgen maakt over de mogelijke onevenredigheid van bepaalde politiële en gerechtelijke acties die in dit verslag worden genoemd en waarvan sommige aspecten discriminerend kunnen blijken te zijn en/of kunnen leiden tot onmenselijke en vernederende behandeling.

Veel van deze acties zijn nog aan de gang, of hebben op dit moment nog steeds impact. Daarom vraagt Unia om die acties dringend nader te onderzoeken, zodat ze kunnen stoppen of zodat er passende maatregelen worden genomen om de schadelijke gevolgen ervan te beperken.

Patrick CHARLIER
Directeur

Els KEYTSMAN
Directeur

Inhoudstafel

1.	HISTORIEK	3
2.	DOELSTELLINGEN VAN HET RAPPORT	6
3.	BRONNEN TER OBJECTIVERING VAN DE GERAPPORTEERDE FEITEN.....	7
3.1.	Het federaal parket.....	7
3.2.	Meldingen en getuigenissen.....	9
4.	PROBLEMATISCHE FEITEN.....	10
4.1.	Politie-interventie tijdens de huiszoeken op 7 mei 2019.....	10
4.2.	Inbeslagnames van 7 mei	11
4.3.	Arrestaties van 7 mei.....	14
4.4.	Fouilleringen en inbeslagnames na 7 mei	15
4.5.	Blokkering van de bankrekeningen	16
4.6.	Het schrappen van de registratie van niet in beslag genomen voertuigen	17
4.7.	Verwijdering van in beslag genomen goederen door het federaal parket.....	17
4.8.	Onderwerpen van het onderzoek	19
4.9.	Conclusie : “een openluchtgevangenis”	23
5.	GERECHTVAARDIGD GEBRUIK ?.....	23
5.1.	Proportionaliteit, (non-)discriminatie, onmenselijke behandelingen.....	23
5.2.	Veronderstellingen	25
6.	CONTACT	28
7.	BIJLAGE: Rapport VAN DE VZW Dokters van de Wereld	28

1. HISTORIEK

Op 7 mei 2019 voeren de Belgische politiediensten een grootschalige actie uit, in het bijzonder op de terreinen waar woonwagengedwongen verblijven. En dit in het kader van een zaak die te maken zou hebben met georganiseerde misdaad, in verband met fraude en oplichting betreffende de aan- en verkoop van tweedehandsvoertuigen via het internet.

Op een persconferentie op 8 mei legt het Federaal Parket uit dat meer dan 1.200 politieagenten zo'n 200 huiszoeken uitvoerden op 19 locaties, waarbij ze 52 mensen arresteerden, van wie er 24 onder aanhoudingsbevel werden geplaatst. 90 caravans, 91 voertuigen en 34 gebouwen werden in beslag genomen, evenals grote hoeveelheden contant geld. Bij verschillende banken werden 18 huiszoeken uitgevoerd om de inhoud van de bankkluizen in beslag te nemen¹. Die operatie, in de pers 'Strike'² genoemd, wordt beschreven als een van de belangrijkste politieoperaties van de afgelopen twintig jaar.

In het persbericht van het Federaal parket staat ook dat "bij wijze van preventieve maatregel de gezins- en jeugdafdelingen van de verschillende lokale politiediensten die bij de zaak betrokken zijn, werden ingeschakeld om zich bezig te houden met de woonsituatie van gezinnen en minderjarigen. »³

---

¹ Press Release by the Federal Public Prosecutor's Office - D1/010/19, 8 mei 2019, <https://www.ommp.be/fr/article/press-release-federal-public-prosecutor-s-office-d101019-0> alsook: https://www.rtf.be/info/societe/detail_large-operation-pour-escroquerie-un-prejudice-de-6-5-millions-d-euros-selon-le-parquet?id=10215415

² In het Engels heeft de term 'strike' meerdere betekenissen, maar in het Frans en het Nederlands komt dit begrip uit de bowling sport en betekent het om met een enkele worp van de bowlingbal alle kegels in een keer omver te gooien.

³ Press Release by the Federal Public Prosecutor's Office - D1/010/19, 8 mei 2019, <https://www.ommp.be/fr/article/press-release-federal-public-prosecutor-s-office-d101019-0>

Op dezelfde dag demonstreren de woonwagenbewoners op vreedzame wijze voor het Brusselse gerechtsgebouw: *"Ze hebben caravans meegenomen van mensen die zich nergens voor hoeven te schamen. Wij zijn degenen die voor anderen moeten boeten, dat is niet eerlijk"*, stelt één van hen aan de kaak.

Volgens de aanwezige demonstranten hebben sommige kinderen sinds de vorige dag geen eten meer gekregen door gebrek aan geld. Anderen beweren dat hun bankkaarten geblokkeerd zijn.

"We zijn hier met verschillende gezinnen om te reageren en om ten minste onze verblijfplaatsen terug te krijgen. Sommigen hebben niets en willen gewoon hun woning terug. Er is ons geen sociale bijstand aangeboden, we voelen ons volledig verloren. Het is niet omdat we woonwagenbewoners zijn dat we voor iedereen moeten boeten."

Een van de demonstranten hekelt de behandelingen door de politie en beweert het slachtoffer te zijn van deze grootschalige inbeslagneming. *"De politie kwam aan op ons terrein, ze begonnen met de inbeslagnames zonder details te geven. Voertuigen, horloges, juwelen, waardevolle spullen werden in beslag genomen"*, legt hij uit. *"Er waren kinderen, ouderen en zieke personen bij. Ze vroegen ons niets, ze zagen gewoon dat we woonwagenbewoners waren en namen alles in beslag, zonder enig onderscheid te maken."*⁴

Een aantal van de woonwagenbewoners organiseert een persconferentie op 9 mei om de inbeslagneming van de caravans aan te klagen⁵.

---

⁴ https://www.rtf.be/info/societe/detail_des-gens-du-voyage-denoncent-leurs-conditions-suite-aux-vastes-perquisitions-de-cette-semaine?id=10215352

⁵ <https://bx1.be/news/ils-nous-ont-pris-nos-caravanes-et-nous-ont-laises-sur-le-trottoir-la-communaute-rom-denonce-loperation-policiere/?fbclid=IwAR0Xq-CMND1GneRFFIpUzzgnC3zbp11oZWZDrVVbKosFnyRNB82aVY0fB6A#.XNRjaeszKSc.facebook>

Unia is het Interfederaal centrum voor gelijke kansen en bestrijding van discriminatie en racisme, het promotieorgaan voor gelijkheid volgens de Europese antidiscriminatie richtlijnen en een erkend nationaal Mensenrechteninstituut (type B). Sinds 8 mei ontvangt Unia meldingen in verband met deze zogenaamde operatie 'Strike', die de manier waarop de inbeslagnemingen zijn gebeurd, alsook de gevolgen daarvan aan de kaak stellen.

Naarmate de tijd verstrijkt, blijkt uit getuigenissen dat huiszoekingen en inbeslagnames van voertuigen en liquide middelen blijven plaatsvinden, dit keer op straat.

De bankrekeningen worden geblokkeerd, hoewel ze essentieel zijn om gezinstoelagen, invaliditeitspensioenen of andere sociale uitkeringen te ontvangen.

Veel woonwagenbewoners worden ervan op de hoogte gebracht dat de registratie van hun niet in beslag genomen voertuig wordt geschrapt en dat zij hun nummerplaat moeten inleveren (dit geldt ook voor de woonwagenbewoners die op 7 mei niet zijn gefouilleerd).

Ze ontvangen ook kennisgevingen van de beslissing van vervreemding van hun in beslag genomen goederen door het federaal parket.

Voor de woonwagenbewoners worden de levensomstandigheden uiterst moeilijk: ze zijn volledig afhankelijk van de hulp die ze om zich heen kunnen vinden, ze hebben geen toegang meer tot medicijnen, ze kunnen zich slechts met moeite verplaatsen. Op het moment van de totstandkoming van dit rapport, meer dan twee maanden na de operatie van 7 mei, lijkt hun situatie nog steeds niet te zijn opgelost. Integendeel, sommige mensen krijgen te horen dat hun woonwagens door het federale parket zijn doorverkocht en dat ze ook de standplaatsen zullen moeten ontruimen.

Gealarmeerd door de talrijke getuigenissen en de rapportering door twee advocaten die bezig zijn met beroepsprocedures tegen de inbeslagnemingen, heeft de directie van Unia, samen met de Franstalige kinderrechtencommissaris, op 15 mei in het dagblad La Libre een opiniestuk gepubliceerd.

Daarin vragen ze aandacht voor het feit dat het hier gaat om "*een flagrante schending van de mensenrechten in het algemeen en de rechten van het kind in het bijzonder*", en doen ze "*een oproep aan de overheden, de gemeenten, de OCMW's, ... om aan deze gezinnen overgangsmaatregelen en dringende hulp aan te bieden, omdat de situatie vanuit humanitair oogpunt erg problematisch is.*"⁶

Op 19 mei diende een van de advocaten een klacht in bij het Bureau van de Hoge Commissaris van de Verenigde Naties voor de Mensenrechten over de onmenselijke en vernederende behandeling van zijn cliënten. Ter ondersteuning van deze klacht stelt Unia een eerste rapport op dat gebaseerd is op meldingen en getuigenissen die, met name tijdens bezoeken ter plaatse, tussen 8 en 24 mei 2019 zijn verzameld.

Het hier voorliggende tweede rapport is noodzakelijk geworden door de stagnatie en zelfs de verslechtering van de situatie van de woonwagenbewoners en herneemt gedeeltelijk het eerste rapport, maar vult het aan met nieuwe informatie die na 24 mei is verzameld.

2. DOELSTELLINGEN VAN HET RAPPORT

Het is vanzelfsprekend dat bij het plegen van strafbare feiten de politie en de rechterlijke macht hun werk moeten doen, dat er een onderzoek moet worden ingesteld en dat er vervolgingen moeten gebeuren. Als aan het einde van de procedure de vermoedens worden bevestigd en de feiten worden vastgesteld, is het gerechtvaardigd dat dit tot een proces leidt.

Unia is zich er ten volle van bewust dat het hier gaat om ernstige feiten die mogelijks te maken hebben met georganiseerde misdaad.

---

⁶ <https://www.lalibre.be/debats/opinions/saisie-des-caravanes-des-gens-du-voyage-une-situation-critique-pour-les-familles-5cdc038a9978e25347404cc0>

Dit gezegd zijnde hebben de omstandigheden waaronder de politiële en justitiële operaties van 7 mei en de daaropvolgende weken hebben plaatsgevonden, Unia ertoe aangezet om die operaties te onderzoeken en dit rapport op te stellen. Daarbij is het de bedoeling om te komen tot:

- objectivering, voor zover er informatie beschikbaar is, van de situatie van de woonwagenbewoners en het gedrag van politie en justitie, die mogelijks een inbreuk op hun rechten hebben veroorzaakt;
- verzameling van een aantal noodzakelijke elementen om vast te stellen of er al dan niet sprake is van onevenredig optreden van politie en/of justitie;
- verzameling van een aantal noodzakelijke elementen om vast te stellen of er al dan niet sprake is van onmenselijke en vernederende behandelingen;
- vaststelling van de mogelijks, direct of indirect discriminerende aspecten van de desbetreffende gerechtelijke en politiële acties.

3. BRONNEN TER OBJECTIVERING VAN DE GERAPPORTEERDE FEITEN

3.1. Het federaal parket

De eerste bron voor objectivering is de informatie die door het federaal parket zelf wordt verstrekt:

- 200 inbeslagnemingen uitgevoerd op 7 mei, op 19 locaties;
- aanhouding van 52 personen van wie er 24 onder arrestatiebevel werden geplaatst;

- 90 caravans, 91 voertuigen en 34 gebouwen werden in beslag genomen, evenals grote hoeveelheden contant geld⁷.

Andere elementen, die niet zijn vermeld door het federaal parket, maar die a fortiori in hun bezit zijn (dit kan, indien nodig in het kader van de wettelijke procedures en met inachtneming van de vertrouwelijkheid van het onderzoek worden geverifieerd):

- verklaringen van de inventarissen van de in beslag genomen goederen die al dan niet medeondertekend waren op het moment van de inbeslagneming;
- verklaringen van de verhoren, al dan niet medeondertekend door de verhoorde;
- overzicht van de geblokkeerde bankrekeningen;
- overzicht van de uitschrijvingen van niet in beslag genomen voertuigen;
- overzicht van arrestaties, huiszoekingen, inbeslagnames van eigendommen en contanten na 7 mei (met of zonder indiening van een inventaris);
- vastlegging van beslissingen en wijze van toezending van kennisgevingen in verband met de inbeslagneming van de goederen;
- lijst van de goederen die daadwerkelijk in beslag zijn genomen en die door het Openbaar Ministerie (ongeacht of er een beroep tegen de inbeslagname is ingesteld of niet).

Wat deze elementen betreft, is niet alleen de kwantitatieve informatie erover van cruciaal belang, maar ook de informatie over de betrokken personen.

---

⁷ Press Release by the Federal Public Prosecutor's Office - D1/010/19, 8 mei 2019, <https://www.om.mp.be/fr/article/press-release-federal-public-prosecutor-s-office-d101019-0> alsook: https://www.rtbef.be/info/societe/detail_large-operation-pour-escroquerie-un-prejudice-de-6-5-millions-d-euros-selon-le-parquet?id=10215415

Zo is bijvoorbeeld de leeftijd van de personen van wie de woonwagens in beslag zijn genomen of die op straat zijn gearresteerd en gefouilleerd (volwassenen, oudere personen, minderjarigen) van belang, evenals de eventuele waarde van de in beslag genomen gelden.

3.2. Meldingen en getuigenissen

De vaststelling van de hieronder vermelde feiten en de omvang ervan is dan ook hoofdzakelijk gebaseerd op de veelheid en de convergentie van de door Unia verzamelde meldingen en getuigenissen.

Dit rapport is gebaseerd op informatie die voortkomt uit de onderstaande bronnen, bezoeken en contacten:

- Individuele meldingen of directe getuigenissen van 19 verschillende personen.
- Bezoeken aan 5 verschillende terreinen, waar een Unia medewerker verschillende keren is geweest om getuigenissen te verzamelen. Er werden elke keer zeer veel getuigenissen verzameld, maar deze werden in het rapport als één enkele getuigenis gepresenteerd, omdat er telkens een hoofdgesprekspartner was.
- Minstens 6 eerstelijnsprofessionals gaven informatie over de situatie: 2 terreinwerkers, 2 medewerkers van referentieloketten (waarvan één ook een interculturele bemiddelingsdienst verzorgt), 1 maatschappelijk werker, 1 arts.
- 2 advocaten die verschillende zaken in verband met inbeslagnames volgen hebben regelmatig overleg gepleegd met Unia

Alle bronnen en getuigenissen samen hebben informatie opgeleverd met betrekking tot 16 terreinen: 11 in Vlaanderen (waarvan 2 in de buurt van Brussel), 3 in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en 2 in Wallonië.

4. PROBLEMATISCHE FEITEN

De feiten die hier worden vermeld, worden ondersteund door de convergentie van de vele ontvangen getuigenissen. Hun analyse moet worden aangevuld met een onderzoek van de informatie die het federaal parket niet bekend heeft gemaakt (zie hierboven).

Deze feiten zijn in de eerste plaats ‘problematisch’ omdat ze de levensomstandigheden van de woonwagenbewoners precair maken. Vervolgens moet worden vastgesteld of ze juridisch te rechtvaardigen zijn.

In dit hoofdstuk geven we een samenvatting van de verzamelde getuigenissen. Om het lezen te vergemakkelijken en een te omvangrijk verslag te vermijden, hebben we over het algemeen geen letterlijke citaten van getuigen (quotes) gebruikt en hebben we voor de affirmatieve vorm gekozen, om zo een afspiegeling te zijn van wat ons uitdrukkelijk is verteld. Indien nodig kunnen we nauwkeuriger informatie bezorgen over de locatie van de gebeurtenissen of de vermeende gebeurtenissen.

4.1. Politie-interventie tijdens de huiszoekingen op 7 mei 2019

De politie kwam rond 6 uur 's morgens op het terrein aan met enorm veel ‘machtsvertoon’: er werd op de caravans gebonkt om de bewoners wakker te maken en er waren op verschillende plaatsen agenten die hun wapen in de hand hadden.

Op minstens drie grote percelen werden de mensen die niet gearresteerd waren - waaronder vrouwen, kinderen en ouderen - verzameld in het midden van het terrein, waar ze moesten blijven tot het einde van de operatie (rond 18:00).

Niemand mocht terugkeren naar de caravans, zelfs niet onder toezicht, om een aantal noodzakelijke spullen te halen. Er werd geen enkel alternatief geboden (onderdak, voedsel, water) door de politie voor ouderen, vrouwen en kinderen.

Uit de getuigenissen met betrekking tot de houding van de politie, blijkt dat de lokale politieagenten, die de mensen kenden, zich eerder correct gedroegen (of zelfs in

verlegenheid werden gebracht door de situatie: "je moet boeten voor de anderen" vertelde naar verluidt een politieagent aan een woonwagenebewoner die hij kende). Anderen gedroegen zich duidelijk ongepast: men ging liggen op de bedden in de caravans, men at van het voedsel in de kasten, er werd geschreeuwd tegen de woonwagenebewoners "uw woonwagens zijn niet meer van u, nu zijn ze van de rechter", of "kijk goed naar uw familieleden, u zult ze misschien nooit meer terugzien" (met betrekking tot de gearresteerde personen).

Latere bezoeken ter plaatse, onder meer door een arts, hebben veel gevallen van posttraumatische stress in verband met deze politieoperatie (vooral bij vrouwen, en kinderen) aan het licht gebracht⁸.

Op één terrein werd het stadswater (met meter) vanaf 7 mei afgesloten.

Twee verschillende families leggen uit dat hun kinderen een week na de inval niet in staat waren om naar school te gaan.

4.2. Inbeslagnames van 7 mei

Alles werd doorzocht, alle gelden en alle waardevolle voorwerpen die toen werden gevonden, werden in beslaggenomen.

Een dame rapporteert dat een politieagent bij het fouilleren van de broek van haar echtgenoot, die nog in pyjama was, geld had gevonden en dit onmiddellijk in zijn eigen zak stak (geen enkel ontvangstbewijs werd hier vervolgens voor afgeleverd, *cf. infra*).

---

⁸ Zie bijlage : Rapport van de vzw Dokters van de Wereld

Zelfs juwelen van weinig waarde die door de vrouwen werden gedragen, werd hen op brutale wijze ontnomen. Een advocaat geeft aan dat een van zijn cliënten die eerst was aangehouden en daarna weer was vrijgelaten op het commissariaat twee politieagenten zag met een Rolex uurwerk om hun pols. De advocaat vroeg aan het federaal parket om camerabeelden van het commissariaat te mogen inkijken.

Er werden zelfs gelden in beslag genomen van een familie van woonwagenbewoners van Franse origine, hoewel de politie er zich van bewust was dat zij niet betrokken waren bij de inbeslagnemingen.

Op een van de terreinen, werden ook wagens die niet toebehoorden aan de bewoners in beslag genomen. Zo werd ook de auto van een cliënt van een van de bewoners in beslag genomen die een commercieel poetsbedrijf uitbaatte (met btw-nummer). Zijn professionele nummerplaten werden ook meegenomen.

Op een ander terrein, heeft de politie de nummerplaten van voertuigen die geen deel uitmaakten van de inbeslagname, meegenomen.

Bovendien werden er bankkluisen geopend en werd hun inhoud meegenomen, terwijl hun eigenaars niet aanwezig waren.

Het is de inbeslagname van de 90 woonwagens, die in eerste instantie tot de toenemende precaire situatie van de families heeft geleid. Zo werd aan gezinnen met kinderen en koppels van oudere personen van de ene op de andere dag de woning ontnomen.

Er werden twee gevallen gerapporteerd waarbij de politie vanop het terrein telefonisch contact heeft opgenomen met de rechter. In het ene geval ging het om de woonwagen van een gezin met een zwaar gehandicapt kind en in het andere geval betrof het de caravan van een jonge vrouw die zwanger was. De rechter gaf in deze twee gevallen toestemming de woonwagen in het bezit te laten van de betrokken families.

Dit contrasteert sterk met de veelvuldige andere gevallen waarbij de caravan bewoond werd door gezinnen met kinderen van soms heel jonge leeftijd. Daar werd dit blijkbaar niet als voldoende reden beschouwd om de woonwagen toch ter beschikking te laten aan de families die erin woonden.

Op sommige terreinen konden families bij de inbeslagname van de caravans toch nog een aantal persoonlijke bezittingen meenemen (deze hebben ze in allerijl op het allerlaatste moment nog mogen meenemen). Op andere terreinen werd hen elke toegang tot de woonwagen ontzegd, zelfs als het ging om het meenemen van medicijnen, voedsel, kledij of luiers.

Slechts op één terrein had de politie aan een maatschappelijke werkster gevraagd om te komen kijken welke families een noodonderkomen nodig zouden hebben. In alle andere gevallen bevestigen de getuigenissen dat er noch door de politie, noch door enige andere publieke instantie gezocht werd naar, of een voorstel werd gedaan tot noodoplossing voor de huisvesting van de gezinnen van wie de woonwagens werden meegenomen. Zelfs niet voor de eerste nacht.

Een van de getuigen vertelt dat de politie zei dat ze maar moesten gaan logeren bij familie. Sommige gezinnen hebben de nacht doorgebracht in hun auto, andere hebben de hele nacht buiten doorgebracht.

Op het moment van de opstelling van dit rapport verblijven de meeste betrokken gezinnen bij familie, waar ze in krappe en overbevolkte ruimten verblijven. Sommigen wonen in tenten of in hun auto's, en er zijn gevallen bekend van mensen die 'volledig dakloos' zijn geworden.

Voor wat de komst van een maatschappelijk werkster op een van de terreinen betreft, geeft een tweede getuigenis aan dat die persoon hen een gemeenschappelijk onderkomen aanbood in een slaappleats voor dakloze personen.

Voor de betrokken getuige was de optie om in een dergelijke slaapzaal te verblijven, waarbij hij wellicht gescheiden zou worden van zijn echtgenote en kinderen, onaanvaardbaar.

De enige verklaring die aan de families gegeven werd met betrekking tot de inbeslagname van hun woonwagens, was de algemene verdenking van ‘witwasparktijkjen’, zoals ook gecommuniceerd aan hun advocaten en vermeld in de inbeslagnemingsverklaring.

De eigenaars kregen, op een uitzondering na, geen enkel document te zien waarbij de inbeslagneming werd gestaafd. Er werd hen ook geen enkele inventarislijst van de inbeslaggenomen goederen overgemaakt, hoewel dit dus wel degelijk tot de gebruikelijke praktijk behoort⁹.

4.3. Arrestaties van 7 mei

Volgens de communicatie van het federaal parket werden 52 personen aangehouden van wie er 24 onder arrestatiebevel werden geplaatst.

Unia ontving getuigenissen van personen die op 7 mei werden aangehouden, maar nadien werden vrijgelaten:

- De betrokken personen bleven tot 40 uren aangehouden en werden nadien vrijgelaten zonder dat er een verhoor was geweest.
- De betrokken personen werden verhoord voordat ze werden vrijgelaten, maar het verslag van dit verhoor werd hen nooit overgemaakt.

---

⁹ http://www.justice-en-ligne.be/article721.html?utm_source=moteur_jel&utm_medium=thematique&utm_campaign=recherche

4.4. Fouilleringen en inbeslagnames na 7 mei

Tussen 7 mei en de datum van vandaag, werden er verschillende getuigenissen ontvangen over het feit dat arrestaties van personen op straat (met inbegrip van vrouwen, oudere personen en kinderen), lichamelijke fouilleringen (tot in het haar van de vrouwen), inbeslagnames van alle gelden en voertuigen, zich blijven voordoen, namelijk:

- Een familie verplaatst zich in een van een kennis geleende auto (gezien de eigen wagen in beslag werd genomen). De wagen wordt door de politie tegengehouden en alle inzittenden worden gefouilleerd. Alle gelden en de auto worden in beslag genomen, hoewel de familie duidelijk aangeeft dat de wagen niet hun eigendom is. De politie antwoordt dat ze orders hebben gekregen om verder tussen te komen, te fouilleren en eigendommen in beslag te nemen: *“Jullie zullen geen recht meer hebben om auto te rijden, we zullen alles in beslag nemen.”* De familie ontvangt geen ontvangstbewijs voor de inbeslaggenomen goederen en gelden.
- Een meneer van wie de nummerplaat geschrapt werd, leent een auto om een boodschap te doen. In de koffer bevindt zich zijn geschrapte nummerplaat omdat hij inlichtingen wil gaan nemen over de reden van schrapping. Hij wordt onderweg aangehouden en de wagen wordt gefouilleerd. De politieagenten vinden de nummerplaat en beschuldigen hem ervan deze gestolen te hebben. Volgens de politie is dat ook de reden van de signalering van de nummerplaat. De politie slaat hem met geweld in de boeien (zijn arm bloedt) en stopt hem in de cel.
- Eind mei gaat een meneer een huurcaravan halen in Duitsland met de bedoeling om er zijn gezin in onder te brengen. Tijdens de terugkeer in België, op 500 meter van het terrein waar hij woont, wordt hij geblokkeerd door een politiewagen. De politieagenten komen uit de wagen en een van hen heeft zijn wapen getrokken dat hij op de meneer richt. In de auto bevindt zich ook de 11-jarige zoon van de man. Een takelwagen komt aan en neemt de caravan mee. De man legt uit dat het om een gehuurde caravan gaat en

toont de huurovereenkomst, maar er is niets aan te doen. De politieagenten geven aan dat ze de hen gegeven instructies moeten volgen.

4.5. Blokkering van de bankrekeningen

Een groot aantal bankrekeningen is geblokkeerd zonder enige uitleg.

Een getuige die niet werd verhoord, stelt eerst vast dat zijn bankkaart niet meer functioneert en vervolgens doet hij navraag bij de bank. Daar verneemt hij dat al zijn rekeningen, zowel de professionele als familiale, geblokkeerd zijn. De bank kan niet uitleggen wat er aan de hand is en denkt eerst dat dit te wijten is aan een technisch probleem. Hij gaat tweemaal naar het plaatselijke politiecommissariaat, waar men hem geen uitleg kan geven. Zijn advocaat onderneemt verschillende acties, maar ontvangt ook geen inlichtingen over de reden van de blokkering.

Personen die een nieuwe rekening wilden openen, kregen bericht van hun bankagenten dat dit niet mogelijk was. Een van de getuigen geeft aan dat de bank van De Post wel degelijk wilde overgaan tot het openen van een rekening, maar toen zijn ID-kaart werd ingevoerd in de elektronische kaartlezer werd de validatieprocedure geblokkeerd.

De situatie van een tiental gezinnen wordt onleefbaar: zonder liquide middelen, angstig om zich op straat te verplaatsen met zelfs kleine geldsommen op zak, zonder bankkaart, wordt het hen onmogelijk gemaakt om levensnoodzakelijke aankopen te doen. De toegang tot hun gezinstoelagen, invaliditeitstoelagen of andere sociale uitkeringen is niet meer mogelijk. Zieke personen worden niet meer verzorgd. Zelfstandigen kunnen hun facturen of hun sociale bijdragen niet meer betalen. De afbetaling van de leningen die door bepaalde families werden afgesloten om standplaatsen op terreinen te kopen – een oplossing die ze zelf genomen hebben wegens het structureel gebrek aan bewoonbare terreinen in België – zijn niet meer mogelijk.

Families met een schuldafbetalingsplan kunnen de betalingen in schijven niet meer voldoen en worden in gebreke gesteld voor de terugbetaling van de volledige verschuldigde som. Sommigen worden bedreigd met uitzetting van het terrein waar ze een standplaats hebben.

Een van de getuigen geeft aan dat hij zijn kinderen op bepaalde dagen niet naar school kon laten gaan omdat hij hen geen picknick lunch kon meegeven.

Een getuige geeft aan dat zijn rekeningen recentelijk werden gedeblokkeerd, maar dat er geen gelden meer op stonden. Er werd geen enkele verklaring hierover gegeven aan de betrokken eigenaars.

4.6. Het schrappen van de registratie van niet in beslag genomen voertuigen

De woonwagenbewoners komen per aangetekende brief te weten dat hun auto's, die niet in beslag zijn genomen tijdens de huiszoeken, worden uitgeschreven en dat zij hun nummerplaat moeten inleveren.

Mensen die op 7 mei niet waren betrokken bij de huiszoeken, ontvangen dezelfde brief, eveneens gedateerd op 7 mei, en nog steeds zonder enige uitleg.

Op een enkel referentieadres komen 87 schrappingen binnen op twee dagen tijd. Een verzekeringsmakelaar belt de registratiedienst (de "D.I.V.") voor zijn klant en krijgt het antwoord: "het zijn allemaal gestolen auto's".

4.7. Verwijdering van in beslag genomen goederen door het federaal parket

Kennisgevingen van de verwijdering van voertuigen en caravans op 7 mei, dezelfde dag als de inbeslagnames, komen per aangetekende brief aan. Volgens advies van advocaten mag het Openbaar Ministerie in beslag genomen goederen verkopen wanneer het moeilijk is deze in goede staat te houden en/of wanneer het waarschijnlijk is dat ze hun waarde zullen verliezen tijdens de periode van beslaglegging.

De bedragen van de verkoop worden bewaard en eventueel teruggegeven aan de eigenaar indien hij aan het einde van de procedure de zaak wint. De advocaten zijn echter van mening dat het gebruik van deze procedure niet vaak voorkomt.

Het is duidelijk dat bij de inbeslagname van de woonwagens geen rekening is gehouden met het argument dat zij voor de gezinnen die er wonen geen luxe objecten (toerisme) zijn, maar hun woning. Dit argument is ook niet in aanmerking genomen bij de beslissing om de in beslag genomen caravans te behouden of te verkopen.

Families die op het einde van de procedure het bedrag van de verkoop tegen een lage prijs terugkrijgen, zullen niet in staat zijn om een caravan te kopen die gelijkwaardig is aan de oorspronkelijke. Ze hebben al onherstelbaar de woning die ze kenden en de inhoud ervan verloren, terwijl dit allemaal zonder veel marktwaarde was, maar wel hun dagelijkse gebruiksvoorwerpen uitmaakte (kleding, gebruiksvoorwerpen en servies, foto's, souvenirs, speelgoed, enz.).

De advocaten gaan voor hun cliënten in beroep tegen de inbeslagname. Veel woonwagenbewoners hebben geen advocaat - in de eerste plaats omdat ze die niet kunnen betalen en omdat ze niet weten hoe ze hun behoefte kunnen bewijzen (al hun bezittingen zijn geblokkeerd, zodat ze geen documenten hebben om dat te bewijzen, noch enige erkenning van hun behoefte, bijvoorbeeld door een geaccrediteerde instantie voor sociale bijstand).

Een referentieloket meldt dat de convocaties voor de hoorzittingen in het kader van de inbeslagnames te laat aankomen: de convocatie voor de hoorzitting in de voormiddag van een welbepaalde dag, komt pas in de namiddag van diezelfde dag aan. De dienst contacteert de federale politie die antwoordt dat dit niet erg is gezien de advocaten vroeger worden verwittigd. Bijgevolg zijn heel wat personen niet aanwezig op de zitting, en blijft er nu te bepalen wat de gevolgen van deze afwezigheid zijn op de finale beslissing rond de inbeslagname van het goed. Unia is enkel op de hoogte van de teruggaven van de caravans in dossiers die door advocaten werden opgevolgd.

Het duurt niet lang voordat de woonwagenbewoners foto's van hun voertuigen en caravans herkennen op tweedehands verkoop sites door de handelaars die ze hebben gekocht. De handelaars in tweedehandsvoertuigen, die bekend zijn bij de woonwagenbewoners bevestigen hen de herkomst van de voertuigen.

De betrokken personen werden niet officieel op de hoogte gebracht van de effectieve verkoop van hun caravans, en werden dus, *a fortiori*, ook niet uitgenodigd om de inhoud van de caravans te recupereren. Er circuleren geruchten dat de inhoud van de caravans in containers wordt gegooid, die gestapeld worden op het depot.

Op 28 juni bevestigt een advocaat dat volgens zijn informatie, reeds 21 van 91 inbeslaggenomen caravans werden doorverkocht door het Openbaar Ministerie, alsook alle auto's. In het dossier dat hij opvolgt konden 7 caravans gerecupereerd worden door hun eigenaars. Ook in de dossiers die gevolgd worden door zijn collega kon een gelijkaardig aantal gerecupereerd worden.

4.8. Onderwerpen van het onderzoek

Hoewel het oorspronkelijke onderzoek gerechtvaardigd lijkt op basis van fraude en andere belangrijke misdrijven, lijkt de omvang van de operatie gevolgen te hebben gehad voor een aanzienlijk aantal personen en gezinnen die uiteindelijk misschien geen verband blijken te hebben met de oorspronkelijke feiten. De inbeslagname van caravans en de verkoop van sommige van hen, de schrapping van de registratie van voertuigen en het blokkeren van bankrekeningen zijn echter elementen die een belangrijke impact hebben op het leven van die mensen.

Tijdens de hoorzittingen van personen wier advocaten in beroep waren gegaan tegen de inbeslagname van hun caravan, werden zij aangemaand om te bewijzen dat de aankoop van deze voertuigen op rechtmatige wijze was gebeurd (facturen), maar ook om de herkomst van het geld waarmee het voertuig was betaald, te bewijzen.

Als het redelijk lijkt om dit soort controles in het kader van een fraudeonderzoek uit te voeren, moet dit met gepast onderscheidingsvermogen gebeuren, omdat anders het risico bestaat dat er onevenredige maatregelen worden toegepast.

Unia is van mening dat er in dit verband drie opmerkingen moeten worden gemaakt:

- Ten eerste was voor dit nazicht, dat gebaseerd was op de voorlegging van bewijsstukken en de analyse van de financiële stromen, geen voorafgaande inbeslagneming van de betrokken caravans vereist. Men had kunnen stellen dat deze controle in plaats daarvan vóór de inbeslagneming had moeten worden uitgevoerd, om alleen die caravans in beslag te nemen waarvoor een redelijk vermoeden bestond dat zij niet rechtmatig waren verworven of dat de aankoop met zwart geld was gefinancierd.
- Ten tweede mag de moeilijkheid om ‘correcte’ facturen op te stellen niet onderschat worden voor mensen die weinig of geen schriftelijke kennis hebben van de huidige moderne administratieve procedures. Bovendien gaat het om caravans die soms al lang geleden zijn aangeschaft, mogelijk tweedehands tussen leden van eenzelfde familie. Het feit dat de originele aankoopfactuur mogelijk niet bewaard gebleven is, is op zich niet voldoende om aan te tonen dat het goed met gestolen geld is gekocht.
- Ten derde kan het voor sommige gezinnen moeilijk zijn om de herkomst van het inkomen aan te tonen, omdat het geheel of gedeeltelijk uit de informele economie komt. Maar zelfs als het bijvoorbeeld zwartwerk of kleine illegale bedrijven betreft, dan gaat het nog steeds niet om ernstige overtredingen als fraude.

In een land met een groot aantal administratieve inspectie- en controlediensten, fiscale regularisatieprocedures en fiscale regularisatieplannen en waarbij deze altijd op individuele basis worden toegepast, kan men zich afvragen waarom hier zo'n uitgebreide strafrechtelijke procedure wordt gebruikt, geleid door het federaal parket.

In wezen is deze gehele operatie gericht op een groep woonwagenbewoners waarbij het voor velen onder hen mogelijk is dat de enige beschuldigingen tegen hen, betrekking hebben op niet-aangegeven inkomsten, onbetaalde belastingen of boetes.

De huidige procedure zou de rechtbanken toelaten om zich alle tegoeden van de betrokken personen toe te eigenen door hun rekeningen te bevriezen en vervolgens leeg te maken, door de in beslag genomen auto's en caravans te verkopen en dit alles uiteraard zonder zich zorgen te maken over de manier waarop deze personen zullen overleven, al was het maar tot de afronding van het onderzoek.

Voor wat de informele economie betreft, willen we nog opmerken dat dit voor sociaal kwetsbare personen vaak de vorm aanneemt van kleine klusjes of van kleine bedrijfjes, die veelal niet tot persoonlijke verrijking leiden en slechts weinig inkomsten genereren.

De groeiende bureaucratische complexiteit van traditioneel werk (regelgeving rond toegang tot zelfstandig statuut, de toegang tot zogenaamde 'beschermde' vakgebieden, sociale reglementeringen, ...) maken de toegang tot de 'formele' economie er niet makkelijker op¹⁰.

De sociaaleconomische levensomstandigheden van veel woonwagenbewoners zijn bescheiden en neigen meer naar precaire omstandigheden dan naar materiële veiligheid en comfort. Dit is vooral te wijten aan de historische stigmatisering van hun groep. Deze stigmatisering leidt ertoe dat ze leven in de marge van de samenleving en moeilijk kunnen deelnemen aan de hedendaagse sociaal-institutionele mechanismen.

---

¹⁰ Zie bijvoorbeeld de site van de Federal overheidsdienst voor Sociale Integratie (SPP IS) : https://www.mis.be/sites/default/files/documents/les_discriminations_a_emploi_dont_souffrent_les_roms_et_les_gens_du_voyage.pdf

De toenemende administratieve vereisten in verband met de werkgelegenheid zijn al genoemd, maar er is nog steeds een structureel gebrek aan terreinen in België waar woonwagenbewoners met rechtszekerheid kunnen verblijven. Dit maakt het hen veelal onmogelijk om hun kinderen onder goede omstandigheden naar school te sturen, een stabiele baan aan te houden of een economische activiteit te beginnen.

In 2012 veroordeelde het Europees Comité voor Sociale Rechten de Belgische staat voor zijn gebrek aan inspanningen op het vlak van huisvesting voor woonwagenbewoners¹¹. En er kan niet worden gezegd dat er tot op heden veel vooruitgang is geboekt. Integendeel, de situatie wordt erger¹².

Als de Belgische justitie ooit tot doel had gehad om de woonwagenbewoners ertoe aan te zetten hun fiscale en administratieve situatie te regulariseren, dan heeft deze actie meer kwaad dan goed gedaan. Het zijn juist de inspanningen van degenen die al in orde zijn of in het proces van regularisatie zitten, die als eerste zullen worden gefnuikt. Twee van de getuigen zijn zelfstandigen, met een btw-nummer. Hun geblokkeerde bedrijfsrekeningen, hun geannuleerde btw-nummers, hun onvermogen om de facturen van hun leveranciers of de vervaldagen voor de betaling van hun sociale bijdragen te betalen, gaan onverbiddelelijk leiden naar een toestand van wanbetaling en op termijn naar een faillissement.

Een poging om de fiscale situatie van verschillende gezinnen te regulariseren, wat een interessant precedent was, in die zin dat het rekening hield met de reële levensomstandigheden van de woonwagenbewoners, dreigt ook tenietgedaan te worden.

---

¹¹ Comité européen des droits sociaux, décision sur le bien-fondé du 21 mars 2012, Fédération internationale des Ligues des droits de l'homme (FIDH) c. Belgique, Réclamation no 62/2010. Téléchargeable sur http://www.luttepauvrete.be/publications/jurisprudence/dec_comeds_20120321.pdf

¹² Zie bijvoorbeeld: <https://www.unia.be/fr/articles/expulsion-des-gens-du-voyage-une-urgence-humanitaire>

Hier gaat het om afbetalingsplannen van belastingschulden, waarover onderhandeld werd tussen de betrokken personen en de federale openbare financiële dienst, via bemiddeling van een referentieloket. Deze afbetalingsplannen zullen waarschijnlijk niet langer kunnen worden gerespecteerd.

4.9. Conclusie: “een openluchtgevangenis”

De spontane uitspraak van een getuige kan de situatie die het resultaat is van de combinatie van bovenstaande feiten niet beter beschrijven: "*We leven in een openluchtgevangenis*". Het voorzien in de primaire behoefte (huisvesting, voedsel, kleding), mobiliteit, toegang tot gezondheidszorg, onderwijs voor kinderen, de mogelijkheid om hun financiële verplichtingen na te komen, om te werken... alles is voor deze mensen uiterst moeilijk, zo niet onmogelijk geworden. Ze hebben zelfs geen mogelijkheid tot de uitoefening van hun burgerrechten want hoe kunnen zij beroep doen op een advocaat als ze geen middelen hebben om die te betalen en geen manieren hebben om hun behoeftigheid te bewijzen? En dit alles terwijl de procedure nog niet is afgerond en er nog geen enkel vonnis is uitgesproken.

5. GERECHTVAARDIGD GEBRUIK?

5.1. Proportionaliteit, (non-)discriminatie, onmenselijke behandelingen

Vrijheidsberoving, huiszoeking, fysieke fouillering, inbeslagname of in bewaringneming van goederen zijn instrumenten die voor de betrokkene zeker ingrijpend zijn, maar die in het kader van een gerechtelijke procedure kunnen worden gebruikt, mits het gebruik ervan gerechtvaardigd is. D.w.z. dat zij moeten worden ingezet als noodzakelijke middelen om een legitiem doel te bereiken. Dit is een fundamenteel beginsel van de rechtsstaat.

Het spreekt voor zich dat als het nagestreefde doel niet wordt gemotiveerd, bijvoorbeeld door de behoeften van het onderzoek, het niet legitiem is. Als de middelen niet nodig zijn, d.w.z. dat het zou mogelijk zijn om hetzelfde doel te bereiken met andere middelen die minder ingrijpend zijn, spreken we van ‘disproportionaliteit’.

Het onevenredig gebruik van geweld of andere dwingende en ingrijpende middelen kan in sommige gevallen beschouwd worden als een onmenselijke en vernederende behandeling in de zin van de wetgeving ter bescherming van de fundamentele rechten.

Discriminatie in de juridische zin van het woord is een ongunstige en ongerechtvaardigde behandeling van een persoon of groep personen, in vergelijking met andere personen of groepen die zich in een vergelijkbare situatie bevinden. Om binnen het toepassingsgebied van de Europese en Belgische antidiscriminatiewetgeving te vallen, moet het verschil tussen de personen of groepen van personen die worden vergeleken, gebaseerd zijn op één of meer van de zogenaamde 'beschermde' criteria.

Als woonwagenbewoners vanwege het feit dat ze tot deze groep behoren, benadeeld worden, wordt dit directe discriminatie genoemd. Etnische origine en afkomst zijn inderdaad beschermde criteria. Er zij ook op gewezen dat een dergelijke discriminatie, om te worden verboden, niet noodzakelijkerwijs als een opzettelijk doel moet worden nagestreefd door de persoon of personen die verantwoordelijk zijn voor het verschil in behandeling. Het is het effect van de actie, het resultaat ervan, dat in aanmerking moet worden genomen.

Als een verschillende behandeling van mensen in een vergelijkbare situatie dus tot discriminatie kan leiden, kan het ook discriminerend zijn om mensen in een andere situatie op dezelfde manier te behandelen. Dit wordt een vorm van indirecte discriminatie genoemd. Zo is de situatie van woonwagenbewoners fundamenteel anders dan die van de meeste andere burgers, in die zin dat hun levenswijze impliceert dat zij van oudsher in caravans wonen. Als men de woonwagen afneemt van een familie van woonwagenbewoners, zal het gezin in de kortste keren dakloos worden - een van de meest schadelijke vormen van materiële onzekerheid en sociale marginaliteit in onze Europese samenlevingen. En dit heeft nog hevigere effecten wanneer het rechtstreeks invloed heeft op vrouwen en kinderen en op oudere en zieke personen.

5.2. Veronderstellingen

Unia beschikt op dit moment zeker niet over alle noodzakelijke elementen om definitief te concluderen dat alle hierboven vermelde feiten onevenredig, discriminerend en vernederend of onmenselijk zijn. Zoals in de vorige paragraaf is uiteengezet, moet met name rekening worden gehouden met de door de autoriteiten aangevoerde rechtvaardigingen.

De veelheid en de overeenstemming van de gemelde feiten, de ernst van de gevolgen ervan voor de slachtoffers en het ontbreken van plausibele, zelfs hypothetische, verklaringen voor veel van deze feiten, brengt Unia er echter toe vraagtekens te plaatsen bij en zich ernstig zorgen te maken over de mogelijke onevenredigheid van bepaalde in dit verslag genoemde politieke en justitiële acties, waarvan sommige aspecten discriminerend zouden kunnen blijken en/of zouden kunnen leiden tot onmenselijke en vernederende behandeling.

Aangezien veel van deze acties nog steeds voorkomen of een impact hebben, vraagt Unia dat ze dringend worden onderzocht om ze te stoppen of om passende maatregelen te nemen om de schadelijke gevolgen ervan te beperken.

Ook moet worden opgemerkt dat het gebrek aan begrijpelijkheid van de mogelijke beweegredenen voor bepaalde acties heeft geleid tot een sterk gevoel van veroordeling en zelfs vervolging bij veel getuigen, waaronder professionals en politieagenten zelf (die naar verluidt toegaven aan getuigen: "u moet boeten voor anderen"). Het gezond verstand sluit zich hieraan bij de structuur van de antidiscriminatiewetgeving. Hier is het immers bij gebrek aan een geldige rechtvaardiging dat de vraag rijst: "Als zij geen woonwageneigenaren waren geweest, zouden zij dan op dezelfde manier behandeld zijn? »

Hieronder geven we een opsomming van de feiten waarvoor het vermoeden naar onze mening vaststaat en die op zijn minst een onderzoek naar de eigenlijke rechtvaardiging vereisen:

1. Tijdens de huiszoeken van 7 mei werden, minstens op twee verschillende plaatsen, mensen die niet direct verdacht worden van oplichting, de hele dag door vastgehouden, zonder water, voedsel of onderdak. Hierbij zijn ook vrouwen, kinderen, ouderen, zieke en/of gehandicapte personen aanwezig.
2. Personen die zijn gearresteerd en vrijgelaten zonder uitleg of verslagen van verhoor.
3. Inbeslagname van gelden, waardevolle spullen, voertuigen en caravans zonder ontvangstbewijs.
4. Ongepast gedrag van sommige politieagenten (minachtende opmerkingen, gebrek aan respect voor de woonplaats, maar misschien ook in sommige gevallen onrechtmatige toe-eigening van voorwerpen en contanten).
5. Inbeslagname en verwijdering van caravans bewoond door gezinnen. Op zijn minst moet worden onderzocht of deze maatregel echt nodig was voor de 91 verwijderde caravans en welke accommodatiemogelijkheden er daadwerkelijk op of na 7 mei aan de betrokken gezinnen werden aangeboden.
6. In dezelfde omstandigheden, inbeslagname van caravans van personen die niet betrokken zijn bij de fraudezaak die tot de huiszoeken heeft geleid. (Hypothese moet noodzakelijkerwijs worden geverifieerd.)
7. Op sommige terreinen werd bij verwijdering van de caravans het aan de families verboden om zelfs de elementaire benodigdheden (kleding, voedsel, medicijnen) mee te nemen uit de woonwagens.
8. Inbeslagname van voertuigen van derden, ook telkens zonder ontvangstbewijs.

9. Na de huiszoekingen, arrestaties op straat van personen, met inbegrip van minderjarigen, met daarbij fouilleringen tot in het haar van de vrouwen toe, inbeslagname van waardevolle spullen en geld, zelfs van kleine bedragen (vermoedelijk voor basisbehoeften). Geen ontvangstbewijzen afgegeven.
10. Het blokkeren van een zeer groot aantal bankrekeningen, zonder waarschuwing of verklaring, met inbegrip van mensen die waarschijnlijk niet betrokken zijn bij het lopende onderzoek naar de fraudezaak (personen die nooit aangehouden of ondervraagd werden).
11. Het leegmaken van de bankrekeningen, alvorens ze vrij te geven, zonder uitleg.
12. Schrapping van een groot aantal voertuigen, zonder uitleg. Deze voertuigen zijn tijdens de operatie van 7 mei niet in beslag genomen en veel van deze afgemelde voertuigen zijn, net als bankrekeningen, eigendom van personen die elders dan op de onderzochte terreinen woonachtig zijn en die niet betrokken lijken te zijn bij het lopende strafrechtelijke onderzoek.
13. Beslissingen van het parket om zich te ontdoen van in beslag genomen auto's en caravans, gedateerd op dezelfde dag als de inbeslagname. Integendeel, het feit dat deze caravans de thuisbasis zijn van veel gezinnen had de beslissing om ze niet vanaf het begin van de procedure te verkopen moeten motiveren.
14. Het niet binnen een redelijke termijn in kennis stellen van dit besluit om de in beslag genomen goederen te verkopen en om een hoorzitting erover bij te wonen. Om deze eenvoudige reden waren mensen niet in staat om aanwezig te zijn op de zitting - een afwezigheid die er waarschijnlijk toe heeft geleid dat ze hun recht op beroep hebben verloren.

15. De effectieve verwijdering van een deel van de caravans (ten minste 21 op het moment van de samenstelling van dit rapport), zonder dat de eigenaars hiervan op de hoogte worden gesteld en dus zonder dat ze de mogelijkheid krijgen om hun persoonlijke bezittingen op te halen voor de verkoop.

16. Het niet terugsturen van deze persoonlijke bezittingen na de verkoop.

6. CONTACT

Bruno.Martens@unia.be

Tel. +32 2 212 30 26

Unia, Koningsstraat 138, B-1000 Brussel

7. BIJLAGE: RAPPORT VAN DE VZW DOKTERS VAN DE WERELD

* * *